

**Państwowa Uczelnia im. Stefana Batorego
Instytut Nauk Społecznych**

**Zakres wymagań egzaminacyjnych egzaminu dyplomowego
w roku akademickim 2021/22**

Kierunek: **Pedagogika** (studia I stopnia, licencjackie)

Zagadnienia – podstawy pedagogiki i metodologia badań pedagogicznych:

1. Pedagogika jako dyscyplina naukowa – historia i współczesność.
2. Subdyscypliny szczegółowe pedagogiki i ich główne obszary badawcze.
3. Pojęcie wychowania w świetle koncepcji pedagogicznych w ujęciu historycznym.
4. Charakterystyka wybranej koncepcji wychowania
 - pedagogika pozytywistyczna,
 - pedagogika kultury,
 - pedagogika personalistyczna
 - pedagogika egzystencjalna,
 - pedagogika pragmatyzmu
 - pedagogika międzykulturowa
5. Poglądy pedagogiczne wybranego pedagoga i ich aktualność we współczesnej pedagogice.
6. Ewolucja instytucji szkoły.
7. Taksonomia celów kształcenia: pojęcie oraz charakterystyka zgodnie z ujęciem Blooma i Niemiery.
8. Główne metody kształcenia według wybranego autora.
9. Klasyfikacja zasad kształcenia - teoretyczne i praktyczne ujęcie wybranej zasady kształcenia.
10. Rodzaje i formy diagnozy pedagogicznej (diagnoza holistyczna, diagnoza typologiczna, genetyczno-rozwojowa, środowiskowa, socjologiczna).
11. Metody diagnozowania dziecka (obserwacja, analiza wytworów dziecka, dialog, testy diagnostyczne, analiza dokumentów).

12. Metody diagnozowania środowiska wychowawczego (obserwacja, wywiad, rozmowa).
13. Pojęcie i zasady terapii pedagogicznej.
14. Charakterystyka dziecka/ucznia ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.
15. Podstawowe zasady pracy z dzieckiem o specjalnych potrzebach edukacyjnych (dziecko z niepełnosprawnością intelektualną, niesłyszące i niedosłyszące, niewidome i niedowidzące, z niepełnosprawnością ruchową, z parcjalnymi deficytami rozwoju, itd., dziecko uzdolnione).
16. Charakterystyka wybranego zaburzenia ucznia (dysleksja, autyzm, zespół Aspergera lub inne) z przykładami pracy terapeutycznej.
17. Główne metody badań pedagogicznych
 - metoda indywidualnych przypadków
 - monografia instytucji
 - monografia problemu
 - sondaż diagnostyczny
 - eksperyment pedagogiczny.
18. Główne techniki badawcze
 - ankieta
 - wywiad
 - obserwacja
 - test socjometryczny
 - analiza dokumentów.
19. Konstruowanie koncepcji badawczej (ze szczególnym uwzględnieniem przedmiotu, celu(celów) badań oraz problematyki badawczej).
20. Etyczne wymogi wobec badań pedagogicznych.

LITERATURA:

- Badziukiewicz B., Sałasiński M. (2005), *Vademecum wychowawcy*, Wydawnictwo Akademickie „Żak”, Warszawa.
- Bereźnicki F. (2007), *Dydaktyka kształcenia ogólnego*, Wyd. IMPULS, Kraków.
- Bogdanowicz M. (2011), *Ryzyko dysleksji, dysortografii i dysgrafii*, Harmonia, Gdańsk.
- Draus J., Terlecki R. (2005), *Historia wychowania. Wiek XIX i XX*, WAM, t. II, Kraków.
- Górniewicz J. (2008), *Teoria wychowania – wybrane problemy*, Olsztyńska Szkoła Wyższa, Olsztyn
- Janicka-Panek T. (2007), *Stanowienie celów dydaktyczno-wychowawczych w zintegrowanej edukacji uczniów*. ITeE, WODN Radom-Skierniewice.
- Janiszewska-Nieścioruk Z. (red.) (2007), *Problemy edukacji integracyjnej dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością intelektualną*, Oficyna Wydawnicza „Impuls”, Kraków.
- Jarosz E., Wysocka E. (2006), *Diagnoza psychopedagogiczna. Podstawowe problemy i rozwiązania*, Wydawnictwo Akademickie „Żak”, Warszawa
- Kupisiewicz Cz. (2005), *Podstawy dydaktyki*, WSiP, Warszawa
- Kwiatkowska H.(2008), *Pedeutologia*, Wydawnictwa Akademickie i Profesjonalne, Warszawa.
- Kwieciński Z., Śliwerski B. (red.) (2003), *Pedagogika. Podręcznik akademicki. T.1 i 2*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa.
- Litak S. (2006), *Historia wychowania. Do Wielkiej Rewolucji Francuskiej*, WAM, t. I, Kraków.
- Łobocki M. (2000), *Metody i techniki badań pedagogicznych*, Kraków.
- Łobocki M. (2005), *Teoria wychowania*, Kraków.
- Milerski B., Śliwerski B. (2000), (red.), *Pedagogika. Leksykon*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa
- Nowak M. (2008), *Teorie i koncepcje wychowania*, Wydawnictwa Akademickie i Profesjonalne, Warszawa.
- Okoń W. (1987), *Wprowadzenie do dydaktyki ogólnej*, WN PWN, Warszawa
- Okoń W. (2001), *Nowy Słownik Pedagogiczny*, Wydawnictwo Akademickie „Żak”, Warszawa
- Okoń W.(2009), *Wszystko o wychowaniu*, Wydawnictwo Akademickie „Żak”, Warszawa
- Palka S. (2006), *Metodologia badania. Praktyka pedagogiczna*, Gdańskie Wydawnictwo Pedagogiczne, Gdańsk.
- Pilch T., Bauman T. (2001), *Zasady badań pedagogicznych. Strategie ilościowe i jakościowe*, Wydawnictwo Żak, Warszawa
- Sękowska Z. (1985), *Pedagogika specjalna*, PWN, Warszawa
- Speck O. (2005), *Być nauczycielem*, Gdańskie Wydawnictwo Pedagogiczne, Gdańsk.
- Sztobryn S. (2005), *Historia wychowania [w:] B. Śliwerski (red.), Pedagogika. Podstawy nauk o wychowaniu, t. I*, GWP, Gdańsk.
- Śliwerski B. (2007), *Współczesne teorie i nurty wychowania*, Oficyna Wydawnicza „Impuls”, Kraków.
- Tomczak J., Zientara R (2008), *Kwestionariusz do diagnozy i narzędzia badawcze w terapii pedagogicznej*, Oficyna Wydawnicza Impuls, Kraków.

- Wołoszyn S. (2008), *Rozwój i zmienność wychowania i kształcenia* [w:] Z. Kwieciński, B. Śliwerski (red.), *Pedagogika. Podręcznik akademicki, t. I*, WN PWN Warszawa.
- Wysocka E. (2013), *Diagnostyka pedagogiczna. Nowe obszary i rozwiązania*, Oficyna Wydawnicza Impuls, Kraków.